

deSingel

Internationale Kunstcampus

2009-2010 BLAUWEZAAL

**DEFILHARMONIE
OLV. MIKHAIL AGREST
VR 2 OKT 2009**

2009-2010 / BERNSTEIN SYMFONISCH

JUKEBOX BERNSTEIN

VR 18 SEP 2009

DEFILHARMONIE OLV. MIKHAIL AGREST

VR 2 OKT 2009

DEFILHARMONIE OLV. PETER MAXWELL DAVIES

VR 20 NOV 2009

DEFILHARMONIE OLV. PAUL WATKINS

VR 5 FEB 2010

DEFILHARMONIE, KINDERKOOR VLAAMSE OPERA & VLAAMS RADIO

KOOR OLV. YUTAKA SADO

VR 28 MEI 2010

inleiding **Francis Maes / 19.15 uur / vergaderzaal**

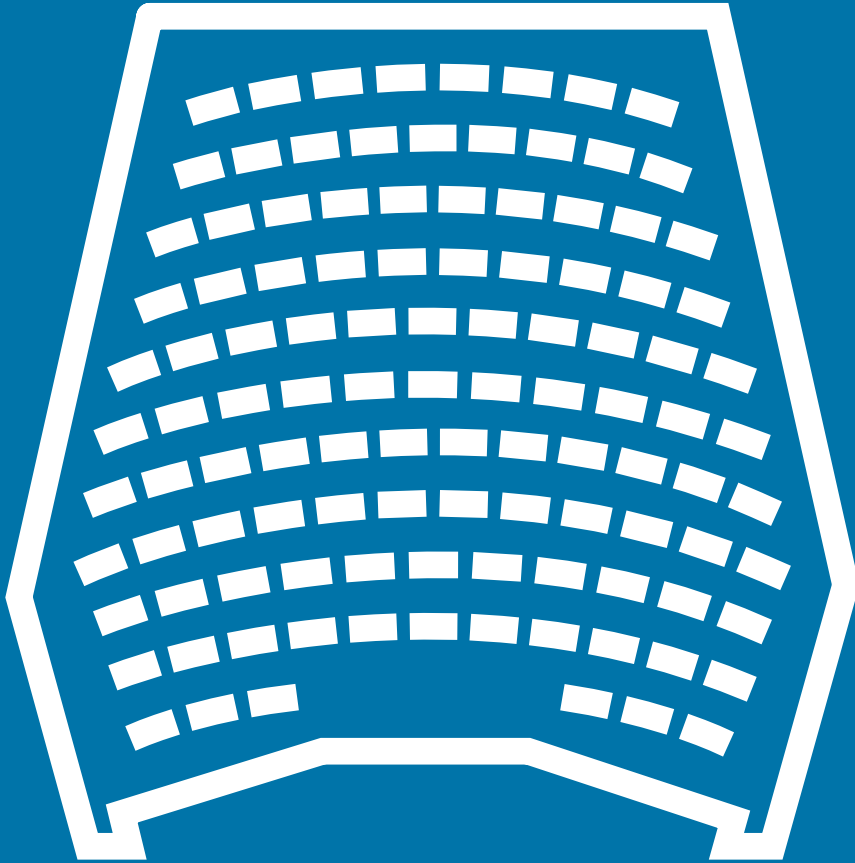
begin **20.00 uur**

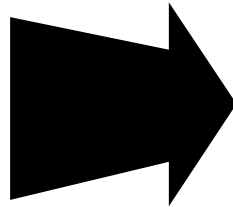
pauze omstreeks **20.35 uur**

einde omstreeks **22.10 uur**

teksten programmaboekje **Francis Maes**

coördinatie programmaboekje **deSingel**

DEFILHARMONIE

OLV. MIKHAIL AGREST

LAURENT KORCIA viool

LEONARD BERNSTEIN (1918-1990)

Serenade for Solo Violin, Strings, Harp and Percussion (after Plato's Symposium)

30'

Lento - Allegro
Allegretto
Presto
Adagio
Molto tenuto - Allegro molte vivace

pauze

Dmitri Sjostakovitsj (1906-1975)

Symfonie nr 7 in C, opus 60 'Leningrad'

75'

Allegretto
Moderato, poco allegretto
Adagio - Largo
Allegro non troppo

gelieve uw GSM uit te schakelen

De inleidingen kan u achteraf beluisteren via www.desingel.be
Selecteer hiervoor voorstelling/concert/tentoonstelling van uw keuze.

Op www.desingel.be kan u uw visie, opinie, commentaar, appreciatie, ... betreffende het programma van deSingel met andere toeschouwers delen. Selecteer hiervoor voorstelling/concert/tentoonstelling van uw keuze. Neemt u deel aan dit forum, dan maakt u meteen kans om tickets te winnen.

Bij elk concert worden cd's te koop aangeboden door 't KLAverVIER, Kasteeldreef 6, Schilde, 03 384 29 70 > www.tklavervier.be

foyer de kunsthaven

enkel open bij avondvoorstellingen in rode en/of blauwe zaal
open vanaf 18.40 uur
kleine koude of warme gerechten te bestellen vóór 19.20 uur
broodjes tot net vóór aanvang van de voorstellingen en tijdens pauzes

Hotel Ramada Plaza Antwerp (Desguinlei 94, achterzijde torengedouw ING)

▶ Restaurant HUGO's at Ramada Plaza Antwerp
open van 18.30 tot 22.30 uur

▶ Gozo-bar
open van 10 uur tot 1 uur, uitgebreide snacks tot 23 uur
deSingelaanbod: tweede drankje gratis bij afgifte van uw toegangsticket

Reclamepanelen omringen de bouwwerf van deSingel. De plaatsing van deze panelen levert extra middelen op om de bouwkosten te financieren. De toelating voor het plaatsen van de advertentiepanelen geldt voor de periode van de bouwwerken. Wij hopen op uw begrip.

Leonard Bernstein © Leonard Bernstein office

LEONARD BERNSTEIN

SERENADE FOR SOLO VIOLIN, STRINGS, HARP AND PERCUSSION (AFTER PLATO'S 'SYMPOSIUM')

Leonard Bernstein componeerde 'Serenade' in opdracht van de Koussevitzky Stichting. Isaac Stern speelde de vioolsolo tijdens de première in Venetië in 1954. Het succes van het werk deed Bernstein dromen van een carrière in de compositie eerder dan in de orkestdirectie. De bezetting van strijkorkest, harp en slagwerk herinnert vaag aan Bartók's 'Muziek voor snaren, slagwerk en celesta', maar de uitwerking van het klankbeeld is toch wezenlijk anders. Anders dan bij Bartók ligt de klemtoon op de heldere toon en lyrische melodievoering van de soloviool. Bernstein verwijst naar de idee van de serenade als een avondlied met amoureuze inhoud. In de programmatoelichting bij de eerste opname lichtte hij de inspiratie achter het werk toe: "De Serenade heeft geen letterlijk programma, ondanks het feit dat zij ontstond uit een herlezing van Plato's meeslepende dialoog, het Symposium. Zoals de dialoog bestaat de muziek uit een reeks van samenhangende uitspraken ter ere van de liefde en volgt in grote lijnen de Platonische vorm in de opeenvolging van de sprekers op het banket." Voor de literair geïnteresseerde luisteraar gaf Bernstein enkele tips mee:

I. Phaedrus: Pausanias (Lento. Allegro)

Phaedrus opent het symposium met een lyrische lofrede op Eros, de god van de liefde (fugato, ingezet door de vioolsolo). Pausanias gaat verder met de beschrijving van de dualiteit van minnaar en beminde. Dit wordt weergegeven in een klassiek sonate-allegro, gebaseerd op het materiaal van het fugato van de opening.

II. Aristophanes (Allegretto)

In deze dialoog speelt Aristofanes niet de rol van clown, maar eerder die van een verteller voor het slapengaan, die de sprookjesachtige mythologie van de liefde oproept.

III. Eryximachus (Presto)

De medicus spreekt over lichamelijke harmonie als een wetenschappelijk model voor de manier waarop liefdespatronen werken. Dit is een erg kort fugato scherzo, geboren uit een samengaan tussen mysterie en humor.

IV. Agathon (Adagio)

Wellicht de ontroerendste redevoering uit de dialoog. Agathons loflied om-

vat alle aspecten van de krachten, verleidingen en functies van de liefde. Dit deel is een eenvoudig lied in drie geledingen.

V. Socrates: Alcibiades (Molto tenuto. Allegro molto vivace)

Socrates beschrijft zijn bezoek aan de zieneres Diotima, en citeert haar uiteenzetting over de liefde als demon. Dit is een langzame inleiding met groter gewicht dan de vorige delen en dient als een erg uitgewerkte reprise van het middenstuk van het deel over Agathon, met suggestie van een verborgen sonatevorm. De beroemde tussenkomst van Alcibiades en zijn troep van dronken feestvierders zet het allegro in, dat een uitgebreid rondo is en van opwinding via jig-achtige dansmuziek naar een vreugdevolle viering evolueert. Als er een hint van jazz in de viering steekt, hoop ik dat het niet als anachronisme zal worden gehoord, maar eerder als de natuurlijke uitdrukkingwijze van een hedendaagse Amerikaanse componist, doordrongen van de geest van dat tijdloze eetgelag.

“TUSSEN DE BOMMEN, DE AKKOORDEN VAN DE OVERWINNING”: DMITRI SJOSTAKOVITSJ' ZEVENDE SYMFONIE

De 'Zevende Symfonie' van Sjostakovitsj, opgedragen aan de stad Leningrad, is meer dan een overweldigend stuk muziek. Zo sterk is de symfonie verbonden met zijn dramatische historische context, dat een neutrale of objectieve beoordeling te kort schiet om haar impact te verklaren. De grenslijn tussen muzikale inhoud en de omstandigheden waarin die inhoud menselijke betekenis krijgt, is voor deze symfonie nauwelijks te trekken. Ook de vraag naar de precieze intenties die de componist met het werk had, zal voor altijd onbeantwoord moeten blijven. De muziek is van bij haar ontstaan opgenomen in een discours waarover de componist geen controle had en dat wellicht zijn eigen mening en zijn creatief concept mee stuurde. De betekenis van de 'Leningrad Symfonie' is bijgevolg geen pasklare formule die we uit de notentekst kunnen aflezen. De symfonie illustreert niet enkel de dramatische geschiedenis van de tweede wereldoorlog en zijn nasleep. Ze maakt zelf deel uit van die geschiedenis.

De geschiedenis van de 'Leningrad Symfonie' begint met de verrassingsaanval van de Duitsers op de Sovjetunie op 22 juni 1941. Zoals zovele van zijn medeburgers geeft Sjostakovitsj zich aan voor militaire dienst, maar wordt afgewezen. Via kranten en de radio roepen de autoriteiten de burgers van Leningrad op om hun stad te helpen verdedigen. Sjostakovitsj vervoegt de pas opgerichte burgerwacht. Met een groep studenten van het conservatorium steekt hij de handen uit de mouwen om antitank versperringen op te werpen rond Leningrad. Nadien sluit hij zich aan bij de brandweer. Hij klopt wachtbeurten op het dak van het conservatorium. Een brand krijgt hij nooit geblust. Wanneer er echt gevaar dreigt, wordt hij tijdig van het dak gehaald met de smoes dat hij dringend nog wat arrangementen moet schrijven voor muziekkuitvoeringen aan het front.

Sjostakovitsj antwoordt op de oorlog door patriotische liederen te componeren. Een plan voor een cantate op psalmteksten komt tot niets, maar op 19 juli 1941 begint hij aan een orkestwerk dat zou uitgroeien tot zijn Zevende Symfonie. "Ik schreef mijn Zevende Symfonie, de Leningrad, snel", verklaarde hij later. "Ik kon het niet laten om haar te schrijven. De oorlog

Dmitri Sjostakovitsj als brandweerman op het dak van het conservatorium van Moskou, 1941
© Harenberg Verlag Dortmund

woedde overal rondom mij. Ik moest bij mijn volk zijn, en ik wilde het beeld scheppen van ons bedreigde vaderland, ik wilde het graveren in muziek.” Alle grote culturele instellingen van Leningrad worden geëvacueerd. Sjostakovitsj besluit om niet te vertrekken. Op 14 september speelt hij een benefietconcert ten voordele van het defensiefonds. Op 17 september spreekt hij zijn medeburgers toe via de radio: “Een uur geleden heb ik mijn partituur van twee delen van een grote symfonische compositie afgewerkt. Als ik erin slaag om ermee verder te gaan, als het me lukt om de derde en vierde delen te voltooien, zal ik haar misschien mijn Zevende Symfonie kunnen noemen. Waarom zeg ik u dit? Omdat de luisteraars die nu naar mij luisteren zouden weten dat het leven in onze stad normaal verder gaat.”

Maar er gaat niets normaal verder. Op 8 september nemen de Duitsers de zuidelijke oever van het Ladoga Meer in. Met de medewerking van Finse troepen in het noorden sluiten ze alle toegangswegen tot de stad af. Omdat ze er niet in slagen Leningrad in te nemen, besluiten zij de stad uit te hongeren.

Zonder het wellicht te beseffen werd Sjostakovitsj opgenomen in de oorlogspropaganda van het Sovjetregime. Zijn keuze om in de stad te blijven kreeg de status van een heroïsch voorbeeld. Zijn symfonie in wording, geschreven in de belegerde stad zelf en als het ware een ooggetuigenverslag in tonen, wekte op voorhand al de hoogste verwachtingen. De Sovjetleiders verhieven meteen het imago van de dappere componist tot een symbool voor de strijd van de beschaving tegen het barbarisme van de Nazi's.

In werkelijkheid kwam de beslissing om Leningrad niet over te geven neer op een doodvonnis voor een miljoen mensen. In de stad bleven vooral vrouwen, kinderen en bejaarden achter, die spoedig zouden blootgesteld worden aan een helse winter met temperaturen tot min veertig, zonder stromend water, verwarming, elektriciteit, transport en voedsel. De levensomstandigheden tijdens de winter van 1941-42 gaan elk voorstellingsvermogen te boven. Elke dag stierven duizenden mensen van honger en ontbering. Van dit vreselijke lot bleef Sjostakovitsj gespaard. Op 30 september ontving hij het bevel tot evacuatie. Op 1 oktober werd hij overgevlogen naar Moskou. Van daaruit ging de reis naar Koejbysjev, waar zowel het Bolsjoj Theater was overgebracht als de regering, het diplomatieke corps en de centrale pers.

Sjostakovitsj werkte het vierde deel af in Koejbysjev en voltooide de symfonie op 27 december 1941. Hij dacht eraan om de vier delen een titel te geven - “oorlog, herinneringen, de uitgestrektheid van het vaderland, overwinning” - maar liet ze tenslotte toch achterwege. De dirigent Samoeil Samosoed was aangesteld om de première te dirigeren met de musici van het Bolsjoj Theater. Hij poogde Sjostakovitsj te overhalen om een slotkoor

ter ere van Stalin toe te voegen aan de finale. Sjostakovitsj antwoordde dat dit niet nodig was, omdat hij het optimisme over de eindoverwinning al krachtig genoeg in de verf had gezet.

Samosoed dirigeerde het orkest van het Bolsjoj Theater op de première op 5 maart 1942. Het publiek was behoorlijk elitair en bestond vooral uit regeringskringen en diplomaten. Het bredere publiek kon kennis maken met de muziek via een uitzending op de radio. De symfonie werd op slag een nationaal en internationaal symbool voor de strijd van de Sovjetunie tegen het fascisme. In een artikel in de Pravda beschreef de componist de symfonie in de termen van de toenmalige Sovjet retoriek: "wij strijden voor de hoogste menselijke waarden in de geschiedenis. We vechten voor onze cultuur, voor de wetenschap, de kunst, voor alles dat we hebben geschapen en opgebouwd. En de Sovjet kunstenaar zal zich nooit afzijdig houden van die historische confrontatie die nu plaatsvindt tussen rede en obscurantisme, tussen cultuur en barbaarsheid, tussen licht en donkerte... Ik draag mijn Zevende Symfonie op aan onze strijd tegen het fascisme, aan onze nakende overwinning over de vijand, en aan mijn geboortestad, Leningrad."

De première in Moskou vond plaats op 29 maart 1942. Op 11 april kreeg de symfonie de Stalin Prijs.

De repetities en première in Koejbysjev werden bijgewoond door de Amerikaanse correspondent van de New York Times, Ralph Parker. In een interview met hem verklaarde Sjostakovitsj dat hij er altijd naar streefde om zichzelf verstaanbaar te maken aan een zo groot mogelijk publiek. Het verhaal sloeg aan in Amerika. Time Magazine zette Sjostakovitsj op de cover van de editie van 20 juli 1942. De beroemde foto's van Sjostakovitsj met brandweerhelm op het dak van het conservatorium inspireerde de schilder Boris Artzybasheff tot een schilderij van "brandweerman Sjostakovitsj", met als onderschrift: "tussen de bommen die vielen op Leningrad hoorde hij de akkoorden van de overwinning."

Het magazine was enkele dagen eerder al op de markt en kon het Amerikaanse publiek tijdig voorbereiden op hun première van de symfonie. De partituur was in de vorm van een microfilm overgevlogen via een omweg langs Teheran. In Engeland dirigeerde Henry Wood het London Symphony Orchestra in de eerste westerse uitvoering voor de radio op 22 juni, en op 29 juni tijdens de Proms in de Royal Albert Hall. De Amerikaanse sterdirigenten Leopold Stokowski, Artur Rodzinski and Serge Koussevitzky wedijverden om de eer van de Amerikaanse première.

Ondertussen had de National Broadcasting Company reeds in januari, nog voor de première in Koejbysjev, de onderhandelingen om de rechten opgestart. In april kregen ze groen licht en overhandigden de symfonie aan Arturo Toscanini. Hij had kort voordien nog geweigerd om de Vijfde Symfonie van Sjostakovitsj te dirigeren, maar de nieuwe omstandigheden motiveerden hem toch om de monsterpartituur op korte tijd in te studeren

en te memoriseren. Op 19 juli 1942 dirigeerde Toscanini het NBC Orchestra voor de radio in Studio 8-H in New York's Radio City. Koussevitzky bracht de concertpremière in Lenox, Massachusetts, op 14 augustus 1942 met het Berkshire Music Center Orchestra (een studentenorkest, maar gecoacht door leden van het Boston Symphony Orchestra). De Russische ambassadeur Maxim Litvinov en Prinses Juliana van Nederland waren aanwezig. Nadien nam elk vooraanstaand Amerikaans orkest het werk op in het programma.

De Amerikaanse critici en componisten aanvaardden het werk unaniem als een belangrijk politiek en humaan statement. Voor Aaron Copland was de esthetiek van Sjostakovitsj een bevestiging van zijn eigen ideaal van toegankelijke en politiek geëngageerde symfonische muziek. Sommige critici plaatsten wel kanttekeningen bij de muzikale inhoud op zichzelf. Olin Downes betreurde in The New York Times de kloof tussen de publieke functie van het werk en zijn muzikale substantie: "in relatie tot alles waar het werk voor staat, de tragische omstandigheden die het hebben gesmeed en de onbetwifelbare oprechtheid en intensiteit van gevoel waarmee het is geschreven, is het hard om vast te stellen dat het snel zal verdwijnen. Het zal minder lang worden herinnerd dan de gebeurtenissen die tot het werk hebben geleid." De duidelijkste afwijzing kwam van Virgil Thomson: "De Zevende Symfonie van Sjostakovitsj is gemakkelijk om naar te luisteren maar moeilijk om aandachtig bij te blijven". Volgens Thomson had Sjostakovitsj de vereenvoudiging van zijn stijl te ver gedreven. Hij had de muziek afgestemd op het bevattingsvermogen van een kind en op massaconsumptie.

Intussen had elke belangrijke stad in de Sovjetunie zijn eigen première van de 'Leningrad Symfonie' georganiseerd. Eén stad bleef nog over, de meest symbolische van allemaal: Leningrad zelf. In de lente verbeterden de levensomstandigheden genoeg om opnieuw een zekere normaliteit te doen heersen. Het Sovjetleger had een doorgang weten te openen over het bevroren Ladoga Meer. Een uitvoering van de symfonie in de belegerde stad bleef nochtans een krachttoer. De productie werd een heroïsche onderneming op zichzelf. In juli 1942 werd de partituur met een nachtvlucht overgevlogen. Dirigent Karl Eliasberg verzamelde iedereen die nog overbleef van het fel uitgedunde Radio Orkest. Extra musici om de massale blazerssectie te bezetten werden teruggeroepen van het front. De musici kregen extra voedselbonnen om op krachten te komen. Op 9 augustus 1942 weerklonk de Leningrad Symfonie in de belegerde stad. Luidsprekers verspreidden het geluid over de stad en in de richting van de Duitse stellingen. De bevelhebber van het front had de Duitsers extra laten bestoken om zeker te zijn dat hun artillerie tijdens de uitvoering zou zwijgen.

Na de overwinning op Nazi-Duitsland veranderde het lot van Leningrad Symfonie. In Amerika slonk het aantal uitvoeringen zienderogen naarmate de Koude Oorlog de vroegere geallieerden uit elkaar dreef. Stalin bracht

Fragment uit het manuscript van de Zevende Symfonie van Sjostakovitsj, 1941

de herinneringen aan het heroïsche Leningrad tot zwijgen om de verantwoordelijkheid voor de eindoverwinning volledig voor zichzelf op te eisen. Over de gigantische offers van de bevolking werd niet meer gesproken. De dictator elimineerde zelfs de partijleiders van Leningrad, die kort voordien de stad door haar zwaarste beproeving hadden geloodst. Het verhaal van de blokkade van Leningrad moest verdwijnen uit de collectieve herinnering.

Met de dood van Stalin kwam het heroïsche verhaal van de blokkade echter weer op de voorgrond. De 'Leningrad Symfonie' kreeg opnieuw de status van nationaal symbool. Als tegengewicht voor de onthulling van de misdaden van Stalin cultiveerde de nieuwe partijleiding de herinnering aan de oorlog in opvallende monumenten en overvloedige herdenkingen. Ze kon echter niet verhinderen dat de groeiende dissidentie zich ook meester maakte van de Sovjet symbolen. De 'Leningrad Symfonie' kreeg een nieuwe betekenis toebedeeld als aanklacht tegen elke vorm van totalitarisme, Sovjet zowel als Nazi. Die lezing van de inhoud van de symfonie sluimerde wellicht al enige tijd, maar kwam voorgoed aan de oppervlakte in de publicatie van *Testimony* door Solomon Volkov in 1979. De betekenis van de symfonie werd veranderd in een aanklacht tegen de vernietiging van de eerbiedwaardige cultuurstad door Stalin zelf, nog voordat Hitler de vernieling compleet had gemaakt. In hoeverre de lezing van Volkov en zijn navolgers authentiek is voor de intenties van de componist maakt weinig uit. We bezitten een getuigenis van Flora Litvinova in die zin. Zij beweert dat Sjostakovitsj haar de inhoud had verklaard als een strijd tegen elke vorm van totalitarisme. In hoeverre die bewering correct is en geen latere constructie valt niet te controleren. De nieuwe lezing was in ieder geval een niet mis te verstaan symptoom van de groeiende onvrede met de retoriek en de holle idealen van het Sovjetsysteem. Tijdens de glasnost van Gorbatsjov werd ze gemeengoed. Het heroïsche verhaal van de weerstand van de inwoners van Leningrad bleef overeind, maar kreeg een nieuwe betekenis: zij hadden niet één maar twee vijanden te bekampen: Stalin zowel als Hitler.

deFilharmonie

Als modern, stilistisch flexibel symfonieorkest bezit deFilharmonie een artistieke souplesse die toelaat om meerdere stijlen – van klassiek tot en met hedendaags – op een historisch verantwoorde wijze te vertolken. Dankzij eigen concertreeksen in grote zalen bekleedt deFilharmonie een unieke positie in Vlaanderen. De Koningin Elisabethzaal en deSingel in Antwerpen, het Paleis voor Schone Kunsten in Brussel, De Bijloke en het Brugse Concertgebouw behoren tot de vaste podia. Naast reguliere concerten hecht deFilharmonie veel waarde aan de uitbouw van educatieve projecten, zoals de succesvolle KIDconcerten en de pedagogische OORcolleges, waarmee het orkest kinderen en jongeren doorheen de symfonische klankenwereld gidst. Bovendien werkt het orkest aan diverse sociale projecten, die mensen uit diverse culturen en met verschillende sociale achtergronden de kans geeft om het symfonieorkest van dichtbij te leren kennen. In het buitenland werd deFilharmonie uitgenodigd door de belangrijkste huizen: de Musikverein en het Konzerthaus in Wenen, het Festspielhaus in Salzburg, het Amsterdamse Concertgebouw, de Suntory Hall en de Bunka Kaikan Hall in Tokio, het Théâtre des Champs-Élysées in Parijs, de Philharmonie van Keulen en München, de Alte Oper in Frankfurt, het Kunstenpaleis van Boedapest en het National Grand Theatre van Peking. Internationale concertreizen door diverse Europese landen en Japan vormen bovendien een constante in de kalender. Behalve op de grote podia in binnen- en buitenland treedt deFilharmonie ook op in culturele instellingen en centra verspreid over heel Vlaanderen. Regelmatig is het orkest te horen in radio-uitzendingen van mediapartner Klara en is het te zien op televisie. Recent sloot deFilharmonie een overeenkomst af voor meerdere jaren met de digitale televisiezender EURO1080, waardoor diverse concerten in high definition in gans Europa te zien zijn. Verschillende cd's van het orkest werden bekroond door de vakpers, zoals de recente opnamen van Beethovensymfonieën met hoofdirigent Philippe Herreweghe op het label PentaTone. Met chef-dirigent Jaap van Zweden brengt deFilharmonie ondermeer symfonieën van Sjostakovitsj uit op het label Naïve.
www.defilharmonie.be

Mikhail Agrest

Mikhail Agrest werd geboren in Sint-Petersburg en verhuisde in 1989 met zijn familie naar de Verenigde Staten, waar hij bij Josef Gingold aan de Indiana University School of Music studeerde. Hij keerde later terug naar Sint-Petersburg voor verdere studies in orkestdirectie onder begeleiding van Ilya Musin en Mariss Jansons. Later vervolmaakte hij zich onder de vleugels van David Zinman en Jorma Panula. In 2001 was hij laureaat in de A. Pedrotti International Conducting Competition in Italië en in 2002 viel hij opnieuw in de prijzen in de Mitropoulos Conducting Competition in Griekenland. In 2001 gaf hij concerten met het Mariinski Theater in Europa,

het Verre Oosten, Japan, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten. In juli 2003 debuteerde hij in de Metropolitan Opera en in Covent Garden met 'Le Sacre du Printemps' en 'Les Noces'. Ook als gastdirigent heeft Agrest naam gemaakt in zowel het symfonisch repertoire als in de opera. Hij dirigeerde de met prijzen overladen productie 'Jenufa' door David Allen in de Engelse National Opera in het seizoen van 2006-2007 en dirigeerde het Royal Ballet in de Royal Opera House, Covent Garden en in producties van 'Le Sacre du Printemps' en 'Romeo en Julia'. Agrest heeft eveneens het Leipzig Gewandhaus Orchester gedirigeerd en in januari 2007 nam hij het afsluitende concert 'A Journey of the Soul' van het BBC's Gubaidulina Festival over van een ziek geworden Valery Gergiev. Zijn debuut in de opera maakte hij met 'Tosca' met de Koninklijke Zweedse Opera in mei 2008, vervolgens dirigeerde hij 'Don Giovanni' in juli 2008 in de Opera Australia en 'The Rake's Progress' in de Opera van Oviedo in november van datzelfde jaar. In 2008-2009 leidde Agrest het Royal Liverpool Philharmonic Orchestra, het Bournemouth Symphony Orchestra, de Dresdner Philharmoniker en het Nederlands Filharmonisch Orkest. Deze zomer heeft hij zijn debuut gemaakt in de Glimmerglass Opera met een nieuwe productie van 'La Traviata'.

Laurent Korcia

De Franse violist Laurent Korcia studeerde als protegé van Pierre Barbizet vanaf zijn dertiende aan het Conservatoire National Supérieur de Musique in Parijs bij Michèle Auclair, die zelf was opgeleid door Jacques Thibaud en George Enesco. Op de Victoires de la Musique werd Korcia uitgeroepen tot 'Instrumentale Solist van het Jaar' en 'Chevalier des arts et lettres'. Hij ontving er de SACEM George Enesco Prijs en de Grand Prix van de Académie Charles Cros. Regelmatig treedt Korcia op met topdirigenten als Semyon Bychkov, Charles Dutoit, Daniele Gatti, Valery Gergiev, Emmanuel Krivine, Kurt Masur, John Nelson, Michel Plasson, Manuel Rosenthal, Yutaka Sado, Tugan Sokhiev, Vladimir Spivakov, Yan-Pascal Tortelier, Walter Weller etc. Hij is een van de weinige eigentijdse violisten die solo vioolrecitals in het concertrepertoire opnemen, met programma's die variëren van Bach tot hedendaagse muziek en de complete Sonates van Ysaÿe. Korcia's cd-opnamen van de Solosonates van Ysaÿe en werken van Bartók werden goed onthaald door pers en publiek. Sinds 1999 speelt Korcia op de Zahn Stradivarius (1719) in bruikleen van het Franse Moët Hennessy-Louis Vuitton.

deFilharmonie

muzikale leiding
Mihail Agrest

concertmeester
Dimitri Ivanov

1ste viool

Eric Baeten
Peter Manouilov
Eva Zylka
Yuko Kimura
Claire Lechien
Sihong Liang
Emiel Pieters
Christophe Pochet
Guido Van Dooren
Natalia Tessak
Vania Batchvarova
Manuel Camacho-Santos
Bart Lemmens
Antoine Maisonhaute
Maartje Van Eggelen

2de viool

Manon Meijs
Frederic Van Hille
Tamas Sandor
Krystyna Bohacz
Nana Hiraide
Ilse Pasmans
David Perry
Annie Soukiassian
Marjolijn Van der Jeught
Rousalina Arnaudova
Ann Lafaille
Mélanie Pelé
Frederic Preusser
Kirsten Uytterhoeven

altviool

Sander Geerts
Rajmund Glowczynski
Pawel Krymer
Ingrid Ceuppens
Wieslaw Chorosinski
Krzysztof Kubala
Peter Swaan
Koen De Maeyer
Marija Krumes
Lisbeth Lannie
Iris Roggeman
Katrin Smedts

cello

Marc Vossen
Olivier Robe
Birgitta Barrea
Christina De Mey
Mieczyslaw Szynal
Jan Willekens
Johannes Burghoff
Marlon Dek
Mathieu Jocqué
Tünde Kirkosa

contrabas

Ioan Baranga
Aykut Dursen
Tadeusz Bohuszewicz
Jeremiusz Trzaska
Julita Fasseva
Hekuran Bruci
Ben Faes
Lode Leire

fluit

Aldo Baerten
Johny Grossard
Peter Verhoyen

hobo

Piet Van Bockstal
Sébastien Vanlerberghe
Dimitri Mestdag

klarinet

Benjamin Dieltjens
Nestor Janssens
Benoît Viratelle
Danny Corstjens

fagot

Oliver Engels
Bruno Verrept
Tobias Knobloch

hoorn

Michaela Buzkova
Eliz Erkalp
Koenraad Cools
Gaston Coppys
Morris Powell
Koenraad Thijs
Kristina Mascher
Jos Verjans

trompet

Simon Van Hoecke
Luc Van Gorp
Steven Verhaert
Marc Goris
Senne La Mela
Jonas Van Hoeydonck

trombone

Bart Van Nieuwenhuyze
Roel Avonds
Bernard Versavel
Guido Liveyns
Koen Severens
Steven Verhelst

tuba

Bernd Van Echelpoel

piano

Yutaka Oya

harp

Samia Bousbaïne
Hanna Grociak

pauken

Pieterjan Vranckx

percussie

Ludo Cools
Mieke Buekers
Marc Dufour
Alexander Ponet
Tom Raes

BINNENKORT IN DESINGEL

KONZERTHAUS- ORCHESTER BERLIN

OLV. LOTHAR ZAGROSEK
STEFAN VLADAR piano

Z KODÁLY Dansen uit Galantá

R SCHUMANN Concerto voor piano en orkest in a, opus 54

J BRAHMS Symfonie nr 4 in e, opus 98

VR 9 OKT 2009 / 20 UUR / BLAUWEZAAL

INLEIDING Stephan Weytjens / 19.15 uur / vergaderzaal
€ 35, 30, 25 BASIS / € 30, 25, 20 (-25/65+) / € 8 (-19 JAAR)

DE KUNSTCAMPUS GROEIT +12.000 M²

Een bouwproject van de Vlaamse Gemeenschap en de Artesis Hogeschool Antwerpen voor deSingel internationale kunstcampus en het Conservatorium van de Hogeschool Antwerpen.

PERMANENTE TOELICHTING VESTIAIRE DESINGEL
wo>zo/14>18 uur & aansluitend bij voorstellingen/concerten

2009-2010 architectuur theater dans muziek

ABO **TICKETS**

deSingel

Desguinlei 25 / B-2018 Antwerpen
ma → vr 10 → 19 uur / za 16 → 19 uur

www.desingel.be
tickets@desingel.be
T +32 (0)3 248 28 28
F +32 (0)3 248 28 00

deSingel is een kunstinstituut van de Vlaamse Gemeenschap en geniet de steun van

STAD ANTWERPEN

hoofdsponsor

Haven van
Antwerpen

mediasponsors

dS De
Standaard

Knack
weekblad
focus